ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การ เกษียนอายุของบุคลากรสายอาจารย์ : ศึกษากรณีสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐและ เอกชนในจังหวัด เชียงใหม่

ชื่อผู้ เ ซียน

นางสาวรณพพัณณ์ กปิตถัย

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกี่ยวกิ่งแก้ว ประชานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัญฐ์ ชพานนท์ กรรมการ

บทลัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาอายุที่เหมาะสมในการเกษียณอายุของข้าราชการ สายอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา และศึกษาบทบาทของสถาบันการศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชนในการ วางแผนกำลังคนและเตรียมพร้อมสำหรับการเกษียณอายุของอาจารย์

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงสำหรับแพทย์และ อาจารย์ที่จะเกษียณอายุในปีงบประมาณ 2539 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เหลือ รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 300 ราย สถานที่ ๆ ใช้ในการศึกษาคือ สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและ เอกชน จำนวน 5 แห่งในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยพายัพ สถาบัน ราชภัญเชียงใหม่ สถาบันเทครนรลยีการเกษตรแม่รจีและสถาบันเทครนรลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามได้ถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐานโดยใช้สถิติเชิงพรรณา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ การหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้ไคสแควร์ ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงพรรณาโดยใช้ ข้อมูลจากเอกสาร

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการที่รัฐบาลจะกำหนดให้บุคลากรสายอาจารย์ เกษียณเมื่ออายุ 55 ปี และเห็นว่าการเกษียณที่อายุ 60 ปีเหมาะสมแล้ว
- 2. ข้าราชการสายอาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 60 65 ปี ยังมีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาในการอุทิศตนให้กับการสอน การวิจัย และการส่งเสริมทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็น และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การต่ออายุของอาจารย์ จาก 60 ปี เป็น 65 ปี เป็นสิ่งที่เหมาะสมแล้ว แต่ควรมีมาตรฐานที่ชัดเจนที่จะเอื้ออำนวยให้ได้อาจารย์ ที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง เท่านั้น มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ควรมีการวางแผนกำลังคนในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดการขาดแคลนอาจารย์ในบางสาขาวิชาที่หายาก Thesis title:

Academic's Retirement: A Case Study of Universities

and Colleges in Chainge Mai

Author:

Miss Ranoppun Kapittai

M.A. (Political Science) Politics and Government

Examining Committee:

Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo

Chairman

Assist.Prof. Siripong Ladavalya Na Ayuthya Member

Assist.Prof. Nat Chaparnond

Member

ABSTRACT

This thesis is designed to study the retirement age regarded as suitable for faculty staffs in higher learning institutions and to investigate the roles of public and private universities in relation to manpower planning and retirement preparation for them.

As regards research sampling, it is made through random sampling administered to only physicians and professors who are about to retire in fiscal year 1996, while the rest are conducted by means of simple random sampling through questionnaires which are distributed to 300 sampling units. The study area covers five higher learning institutions in Chiang Mai Provinces, Both public and private, namely, Chiang Mai University, Payap University, Chiang Mai Rajabhat Institute, Mae Joe Institute of Agricultural Technology, and Rajamangala Institute of Technology, Northern Campus.

The data drawn from questionnaires are analyzed in order to test the hypothesis by means of descriptive statistics, utilizing the SPSS computerized program in order to find out the means, percentage and correlation. The study also includes descriptive analysis through the use of documentary data.

The results of research work are summarized as follows:

- 1. The majority of sampling units do not agree with the government policy to have faculty staffs retired at the age of 55, and are of opinion that the age of 60 is fairly appropriate for their retirement.
- 2. The faculty staffs between the age of 60 65 are physically, mentally and intellectually fit for dedicating themselves effectively to teaching and researching load as well as academic promotion.

In this study the researcher would like to give some idea and suggestion that the extending of faculty retirement age from 60 to 65 is rather appropriate, but the government should bear in mind that practical standards conducive to acquiring competent persons are indispensable in this matter. In addition, universities should set up short-term and long term plans for manpower placement in order to avoid staff shortage in a particular field.